

C209

E2101- 1507/24

M A R W N A D

A R Y

Parchedig Mr. H. Davies

C H A P L A I N

Pr wir ANRRHYDEDDUS COUNTESS

W A L S I N G H A M,

Yr hwn a fu farw y 13, o *Jonawr* 1770, yn

53 flwyddyn o'i oed.

A N

E N G L I S H E L E G Y

O N

the Rev. Mr. H. Davies,

C H A P L A I N

To the Right Hon. COUNTESS of

W A L S I N G H A M,

Who departed this life *January 13th*, 1770
in the 53^d Year of his age, who was like-
wise a pastor of four large Congregations
in PEMBROKESHIRE.

By Mr. W. WILLIAMS.

LLANYMDDYFRI:

Argraphwyd gan R. Tomas tros yr Awdwr.

1770.

- 1 **P** E G Y, ~~PAT~~ G Y, paid ag wyllo,
Am dy dirion addfwyn dad,
Diange wnaeth e' o'r anialwch
Idd iw hen artrefol wlad,
Fe aeth trwy 'r Iorddonen ddofn,
Ac mae e' heddiw 'n frenhin mawr
Fath erioed na welodd llygad,
Ei gyffelyb ar y llawr.
- 2 Cas difeddiaeth, cas drnforau,
Ac fe gafodd Enw mwy
Nag y fedd brehinoedd ifod,
S'n rheoli 'r ddaear trwy;
Nid y lliain gwyn, na'r fidan,
Nid yr aur na'r perlau dryd,
Ydyw'r gwisgoedd fy am ei Enaid
Heddyw yn y nefol fyd.
- 3 Mewn gogoniant mae e'n rhodio,
Ar balmentydd pur y ne'
Megis Haul yn ei Hecliptic,
Noddd o Angylion gydag e'
Trwy spien-ddrych ffydd oleudog,
Rwi'n ei wel'd yn eglur iawn
Yn y wlad does haul na lleuad,
Nag un borau na phrydnawn.
- 4 Collaist dad oedd well na thryfor,
Collaist dad ffyddlona'n fyw;
Nid ty di gas colled mwya,
Mwy a gafodd meibion Duw;
Rwy fi'n clywed saith o filoedd
Yn ochneidio tu a'r nen,
Ac yn dweid beth ddaw o'r gorlan
Wafgaredig fy heb un pen.
- 5 Yn y *Parke* y mae'n bugail,
Gledd yngbledd ag angau glas,
Ac mae'r frwydr yn arwyddo,
Bydd i angau gario'r maes;
Gwraidd ei lygaid firiol fychgoed,
Mae'n hwy yn syllu tua'r lan,
Fel pe baent yn edrych trosodd,
Efordd ra'r enaid yn y man.

Y mae'r tafod fu 'n pregethu
 Iechadwriaeth werthfawr ddryd,
 'N awr yn dew, yn floefg, yn fychu,
 Ac fel yn ymgasglu ynghyd;
 Fflêm a lanwodd y pibellau,
 Oedd yn dwyn y gwynt i'r lan,
 Ac mae natur hithau 'n methu
 Clirio lle i'r anal gwan.

7 Fe ddihangodd bywyd eisioes
 Bant o'i draed a'i freichiau yng hyd
 Ac o fewn cilfachau 'r galon
 Mae e'n llechu 'nawr ei gyd;
 Mae e'n curo ar y castell
 Ag ergidion diwid llawn,
 Ac fe faeddodd ein pen bugail
 Ar ddydd Satwrn y prydhawn.

8 Y Mae'r olwg ar yr angladd
 Wedi 'm doddi 'n drifft fy ngwedd,
 Hanner shir' i'm tib sy'n eisïau,
 Pan mae *Davies* yn ei fedd;
 Ni alla'i ddim ddiodden edrych
 Arno 'n myned tan y Don,
 Heb fod hiraeth cryf a chariad
 Yn terfysgu tan fy mron.

9 Gwelwch gwmpni, ar ol cwmpni,
 Yn ugainau ar bob llaw,
 Oll yn wylo dagrau halltion
 Yn ei gwrddyd yma a thraw;
 Yr herfe yn cerdded yn y canol,
 Dyma 'r arwydd penna erioed,
 Ag a welodd gwledydd *Pembro*,
 Fod rhyw ddrugau mawr i ddoed.

10 Pwy fy yn y Coffyn pugddu
 Trwm ynghanol y fath lu?
 Medd trafaelwyr fy ar y genffordd,
 Rheini 'n fynnu hefyd fy;
Howel Davies ffyddlon gywir,
 Bugail pedair Eglwys fawr.
 Sydd yn myn'd i fynwent *Prengast*,
 Heno i orwedd yno i lawr

dacw

11 Daccw 'r Cossyn rhwng y brodyr,
Yn ei gario idd iw gell,
Ac mae ei fŵn yngwaelod daear
Megis fŵn taranau pell;
Y mae 'r bobl oll yn wylo,
Ac se ddaliodd yspryd gwan,
Feibion *Leſi* fel nas gallent
Ddim lefaru yn y fan.

12 O na chwympe dawn *Elias*,
Yn gawodydd pur i lawr,
Ar ryw *Elizeus* gonestaf,
Sydd rhwng cyrn yr arad' fawr;
Fel na chaffo ciwydraid *Israel*,
Golli hyfryd lwybrau gras,
Cnd bob gwr o lwynau *Jacob*,
Idd iw ledio mewn a maes.

13 Tyr'd fy awen hed i fynu,
I'r palasau o ddwyfol waith;
Ac i'r ddinas lle mae cariad,
Yn palmentu'r heolydd maith;
Gofyn i'r Angylion penna
Sut oedd 'Salem fawr ei bri.

Pan ddaeth mwyn gw' iluddgar *Ddarius*
Gynta i mewn i w muriau hi.

14 UZZEL ddisglair a'm hattebodd,
'R oedd ei enw ef yma lawr,
Cyn rhoi silfaen i'r mynyddodd,
O fewn rhol yr arfaeth fawr;
Dau ryw feraph oedd ei wylwyr.

Cliw a *Sirius* loiw fâin,
A'i hanesion o'r dechreuad,
Gaen ni glywed gan y rhain.

15 Dwedent inni fel y teithiodd,
Pan oedd yn ei iechyd gynt,

Mynwe, *Tynbych*, a *Charnarfon*,

Môn, *Merionydd* oer, a *Ffint*,

Fel cyhoeddodd yr efengyl,

Gydag yspryd bywiol rhydd,

O *Lanandras* i dy *Ddewi*,

O *Gaergybi* i *Gaerdydd*.

Dwed

17 Dwedent inni fel y chwysfodd,
 Fru yn *Llundain* boblog lawn,
 Wrth bregethu gair y deyrnas,
 Weithiau forau, weithiau nawn;
Bryffe (hithau) oer derfysglyd,
 Glywodd fŵn ei fengyl gref,
 Tyde a thonnau llif a storon,
 Gyrodd gan waith arno ef.

17 'Roem ni'n clywed fel gwrthnebodd
 Ef, heresiau diried ryw,
 Mellt a tharan oedd ei eiriau
 I elynion fengyl Duw;
 Cywir yn ei egwyddorion,
 Siml, gonest yn ei ffydd;
 Eulysengar yn ei fywyd,
 Llwy'r ddenfyddiol yn ei ddydd.

18 Rhodd ei Arglwydd arno ddiodde,
 Amryw gystudd, amryw boen,
 Fel y cae e'r un rhyw fedydd,
 Ag a gafodd addfwyn OEN;
 Rhaid ei buro â chystuddiau,
 Rhaid oedd diffodd pob rhyw flâs
 Ag oedd ar y cyfan welodd
 Tan yr wybr denau lân.

19 Fe resolfodd Nefoedd oleu
 Naill a' dwyn, neu gyro ei fryd,
 O bob tegau, o bob gwrthddrych,
 Welodd llygad yn y byd;
 Difapointiwyd ef yn hollol,
 Nid y ddaear oedd ei le,
 'R oedd y faingc am gael ei weled
 Yma er 's dyddiau yn y Ne'.

20 Dwy o'i wragedd ymmhlith mwrddiwn,
 Ddaeth at borth y ddinas bur
 Idd iw resso i'r heolydd
 Hiacynt a grisial clir,
 'Nawr chwiorydd ydynt iddo,
 A fy mrawd y galwant ef,
 Nid ces gwreica cas a gwra
 Ddim trwy holl balafau 'r Nef.

21 Tyr'd i mewn be'r perffaith feintiau,

'R wyti 'n awr yn addas wiw

Fod ynghwmpni pur *Seraphiaid*

Ac i wel'd wynepryd Duw ;

Mae dy delyn aur yn barod,

Ac mae gwilwyr caerau 'r Ne

Wedi dweid yn awr er's oriau,

'Th fod yn dyfod tua'r lle.

22 Ac mae'r Nablau yma yn chwarae

'R Harpfiærd, a Symphon lawn,

Dulcimer, a'r Delyn fwyna,

Yn gynnar neithiwr y prydawn ;

Pawb fy'n gorfoleddu 'n gyfon,

Angel *Seraph* megis Saint,

Weled glan Etifedd bywyd

Heddyw yn gwisgo ei freiniol fraint,

23 Hyfryd y llefarodd UZZEL !

Etto hiraeth oedd ynglun !

Mi ryddfannais ac a ddwedais

Heddyw collais werthfawr ddyn ;

Un o gedyrn *Israel* gwympodd,

Un cadarna oll o'r rhif

Am gadawodd yn y tonnau,

I ymdrechu a chefn llif

24 Edrych 'r ydwyf ar y Rhwydau

Dannwyd yma, dannwyd draw,

Maglau dyrys ar bob cenffordd,

Ar bob llwybr, ar bob llaw ;

Pob rhyw lwyn, a pherth a dryfni,

Pob rhyw ogof sydd yn llawn

O fwy&filod hyll yr olwg,

Rheipus a gwenwynig iawn.

25 Ac anaml yw'r bugeiliaid

Sydd yn rhoddi swmmons brau,

Pan bo'r arth, y llew, a'r llwynog

At y defaid yn nesau ;

Pan bo erchyll gyfeiliornad

Tambaid fel y storom wynt

Gydâ swm yn plygu pennau

'R deri cedyrn megis gynt.

26 F' enaid taw, fe dry pob chwerder
 Yn felyfder ar ryw ddydd,
 Na thrifta, ond gorfoledda
 Weld carcharwr caeth yn rhydd;
 Enaid gafodd gwres ac oerni,
 Ac lewygodd ar ei daith,
 Wedi landio tros yr afon
 Mewn i dir y gwynfyd maith.

27 Nid yngerddi cryno 'r *Parke*,
 Tan ochneidio yma a thraw
 Y mae 'r 'ffeiriad heddyw 'n rhodio,
 Ond yngardd Paradwys draw;
 Nid y *Lemon*, nid yr *Orange*,
Pomgranad, na'r *Nectarine*,
 Ond pur ffrwythau Pren y Bywyd,
 Mae 'n ei ddodi wrth ei fin.

28 Nid y Gwinwydd sy'n rhoi ffrwythau
 I ddiodi cwmgni 'r Nef;
 Ond afonydd gloyw 'r bywyd
 Heddiw sy'n ei gwppan ef;
 Mae yno amrywioldeb ehang
 O bob ffrwythau heb ddim trai,
 A phob dim fydd yn eu gwleddoedd
 Sydd fyth fythoedd i barhau.

29 Pam galara 'r *Capel-Newydd*
 Fod eu Bugail yn y Nef?
 Pam bydd tristwch yn teyrnasu
 Am ei fawr lawenydd ef?
 Un sy'n llai i'r ddraig i'w demptio
 O'r rhifedi oedd o'r bla'n,
 Fe aeth un i'r lann o'r dyfroedd
 Dyfnion, yn ddihangol lân.

30 Pam gofydia *Wylfog* aeddfwyn?
 A'r holl *Saesn* gydâ hwy?
Iesu ei hunan yw y Meddyg,
 Fe wna'r plastr faint y clwy:
 Fe ddaw minteoedd o Fugeiliaid
 Rhai o'r *Dwyrain* rhai o'r *De*,
 Ac ni chaiff fod eisiau porfa
 Fythoedd ar ei Ddefaid e.

31 Mi ro heibio n'awr alaiu
 Gwelai lwyddiant 'Fengyl bur,
 Cod o lydw *Hus*, ryw *Luther*,
 Gongcra *Rysain* cyn bo hîr,
 Fe gaiff *Dawies* sy'n ei wisgoedd
 Auraidd heddyw yn y Nef
 Weled broeydd penna *Penbro*
 Yn ymyftyn atto ef,

An English Elegy.

AWAKE my muse, sing in a mournful strain
 My sorrows, which I would conceal in vain;
 Great is that Loss, unbounded is that grief,
 That yields no comfort, or denies relief.
 A doleful news hath lately reach'd mine ear!
 And as a cloud o'er spread our Hemisphere!
 A dire phenomena portending ill!
 Hangs in Suspence o'er Sion's holy Hill.
 DAVIES is dead! that fix'd refulgent star,
 True the report! 'tis spread both near and far;
 His days were numb'ed, and his minutes ran;
 Poor *Wales* hath lost a bright laborious man!
 Lately who preach'd the glorious Gospel sound,
 O'er Hills and vales thro *Walia* all around,
 Lies now below earth's rough tempestuous wave
 Within the confines of the narrow grave!
 Moun-ton, no more shall hear him proclaim
 The worth and Glory of a Saviour's name;
 Thy friend —St *Daniel*— and thy pastor fled
 To the dark regions of the mouldering dead.
 Totnam Court-Road shall hear his voice no more,
 Where crouds on crouds as waves came to adore,
 Nor to the Tabernacle shall he bring
 Peace and Salvation from the eternal King:
 Whitefield that cross'd the great tempestuous main,
 shall

Shall court his presence to his flock in vain :
 And if such news to his tender ear will soar
 He 'll weep and sigh upon the *Indian* shore ;
 O church bewail ! let tears in rivers flow,
 Let sorrow sit on each well meaning brow.
 Let north and south, let *Wales* and *England* mourn,
 With doleful groans, about his sacred urn.
 Unhappy flock ! he left thy young to soon !
 Where shall thy Lambs rest on the scorching noon ?
 Who shall direct their wandering feet to trace
 Those howling wilds, the track of *Abraham's* race ?
 Where now the Man that's only taught above
 To clear the doctrines of redeeming Love !
 To scan each truth in all its various train,
 The saint to guide, the sinner to regain.
 O Man of God ! and is it all in vain ?
 To wish thy presence with thy flock again !
 Once more to hear that sweet melodious sound
 Which brought Salvation to our ears around,
 It is in vain ! we never can recall
 What God ordain'd, his will resisteth all ;
 O may we there repose our selves, and rest,
 For us he knows what certainly is best.
 But I'd be happy, if I could remove
 My thoughts from Man to things that are above
 And fix each passion, and conduct each groan
 Thro' horrid shades unto my God alone.
 But in my fancy an aery Life I find
 That I can never bury him from my mind ;
 So that my thoughts fresh in each congress feign
 I hear him pray, and preach, and sing again.
 Me thinks within a lofty desk he stands,
 His rev'rend port both Love, and awe demands.
 And underneath there stares a numerous throng,
 Whilst he gives out, and sweetly leads the song ;
 He prays and enters to the holy place,
 Where *Moses* talk'd with God once face to face.
 With power he pleads ; repeats his pleas agen,
 And heav'n descends upon the sons of men.
 He reads his text, the words important sound
 Melodious sweet in every ear around ;

With

Explains the context shews how they connect,
 And how some parts to others have respect.
 Hark! hark! how clear his silver trumpet sounds,
 How keen his darts, how every sentence wounds,
 The multitude move! the arrows pierce 'em thro',
 His thunder roars, his fiery lightnings glow.
 The sinner starts, and to himself applies;
 To me alone belongs all this he cries!
 What shall I do? I am undone I fell!
 From the height of bliss unto the lowest hell!
 Convictions fly like arrows thus around,
 And thousands groan at *Sin*'s dreadful sound;
 Hard rocks do rend, hark on their doleful cries!
 And see how flows full rivers from their eyes!

Anon how sweet he lays his threatnings by,
 And points a saviour to the mournfull eye.
 Proclaims salvation with it's glorious train,
 To all such souls as *Sin*'s trump had slain.
 Here comfort swells, a deluge here of grace
 O'er flows their mournings and their terrors chase:
 In silent showers here glorious peace distills,
 And with true joys the trembling mourner fills.

Here gaze my soul on such a sacred scene!
 A feast of love an emblem pure of heaven!
 Where terrors that true happiness destroy
 Are turn'd to peace, and everlasting joy.

Such was the man that lately went to rest,
 And to receive a kingdom with the blest.
 Bless'd was his toil, his works were faithful found;
 And all his labours here are fully crown'd.
 I see him there serene in glory reign,
 Among ten thousand souls all void of pain,
 His woes are past, his happiness begins;
 His race is ran; forgotten is his sin.
 His friends above, his enemies below,
 A guiph between, they cannot enter thro';
 He rests in full, he quaffs eternal joy,
 Without the least temptation to annoy.

With thousand thousand perfect souls he reigns,
 Releas'd from grief, and all tormenting pains,
 A darling object which the world adore,
 Shall fondly vex his pious soul no more.
 Vain world desist, thy various tempting charms
 Shall ne'er allure him from his Saviour's arms;
 He counts but trifles all the yellow oar
 The negroes gather on the golden shore,
 O happy man for thousand worlds I'd be
 Within those walls that do encompass thee,
 Where love and peace in silent rivers flow,
 Where bliss abounds, where guilt and sin ne'er go.

Here I must wander where the guilty mourns,
 Now yields, now conquers, as it were by turns.
 Now weeps, now faints, and secretly complains,
 Rejoyce anon, and on his passions reigns.

My muse forbear and be thou willing still
 Thy race to run, thy allotted place to fill;
 To fight thy battles, and to expect thy crown;
 To quench each flame, and quash each passion down.
 Thou shalt arrive soon on that happy shore,
 Where fears and death shall trouble thee no more;
 And meet Ten Thousands with their golden lyres
 To sing of him whom all thy Soul admires.

Cease *Pembroke*, cease, tis sinful to lament,
 As hopeless Men for pious Souls that went
 To Realms of Bliss, to mete what they have sown,
 And for their toil receive Eternal Crown.
 Thy God will send, thy God knows all thy need,
 Some faithfull pastor all thy flock to feed;
 When *Moses's* gone to mingle with the blest,
 A *Joshua* shall lead *Jacob* to his rest.
 As wheat is cut (when ripened to the ground,
 In pregnant sheaves and for the garner bound,
 Or autumn fruits do by a gentle gale
 A moment tremble, and in numbers fall.
 So he was ripe, for a celestial flight

From-earth's dark into the realms of light,
 Each thrall, each cross, each providence divine,
 To move him hence together did combine.
 His complex woes, his various aches, and pain,
 Made him to hope for a happy life in vain;
 Replete in sufferings, he was fully found
 Not fit for earth, but fit for Heavenly ground.

H Y M N

D Y M A'r tlawd, a thyma'r truan
 Sydd er's trift flynyddau hîr
 Ol a gwrthol yn ymddryfu
 Rhyd y dyrus anial dir;
 Creigydd *Piahiroth* yma,
 A *Balsephon* arw draw
Aipht, o mewn ac *Aipht* oddi allan
 Sy 'n fy ofni ar bob llaw.
 Mae ngelynion yn gyndeiriog,
 Cyndeiriocca glywad fon;
 Ar fy neulin 'twyf yn ymladd
 Weithau a phleffer weithiau a phoen,
 Addfwyn *Iesu* tyr'd i'r frwydr,
 Pob thyw elyn gwyp i lawr
 Byd a chnawd ac uffern dywyll
 Sy'n arfwydo dy Enw mawr.

T E R F Y N

